VI HAR ALLA RÄTTIGHETER

Kapitel 1

RÄTT TILL ETT NAMN

Det var en gång en alldeles vanlig dag... eller var det det?
Plötsligt rullar någon in från kanten av bilden.
Men vem är det?
Det ser ut som ett... barn! Och det ser ut som att hen letar efter något!

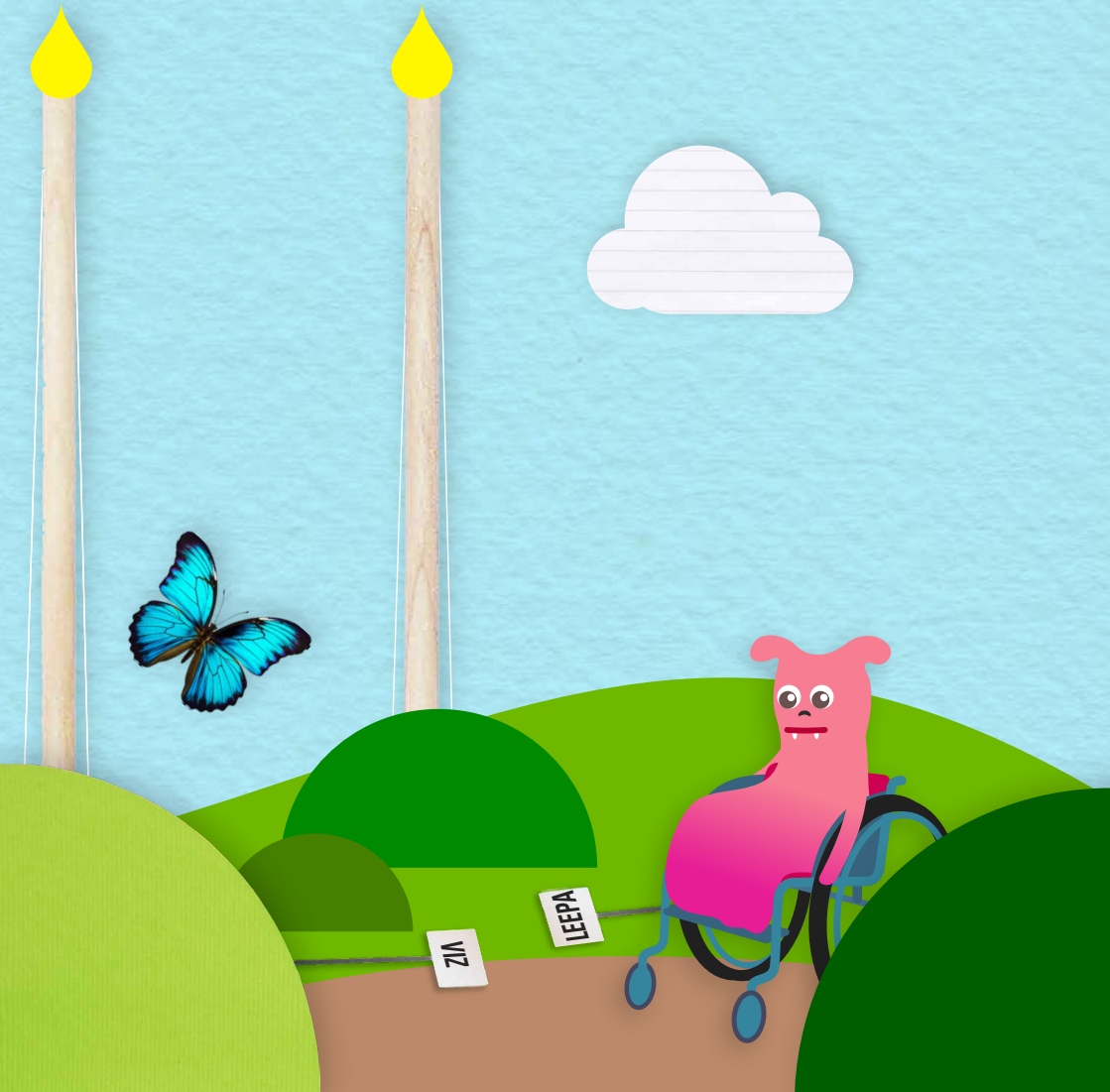

Aha! Det verkar som att barnet har hittat det hen letade efter.
– Hej på er! Jag heter Leepa, säger barnet och vinkar till oss.

Men vänta nu! Vad händer här? Ett till barn dyker upp!
Vem kan det vara?

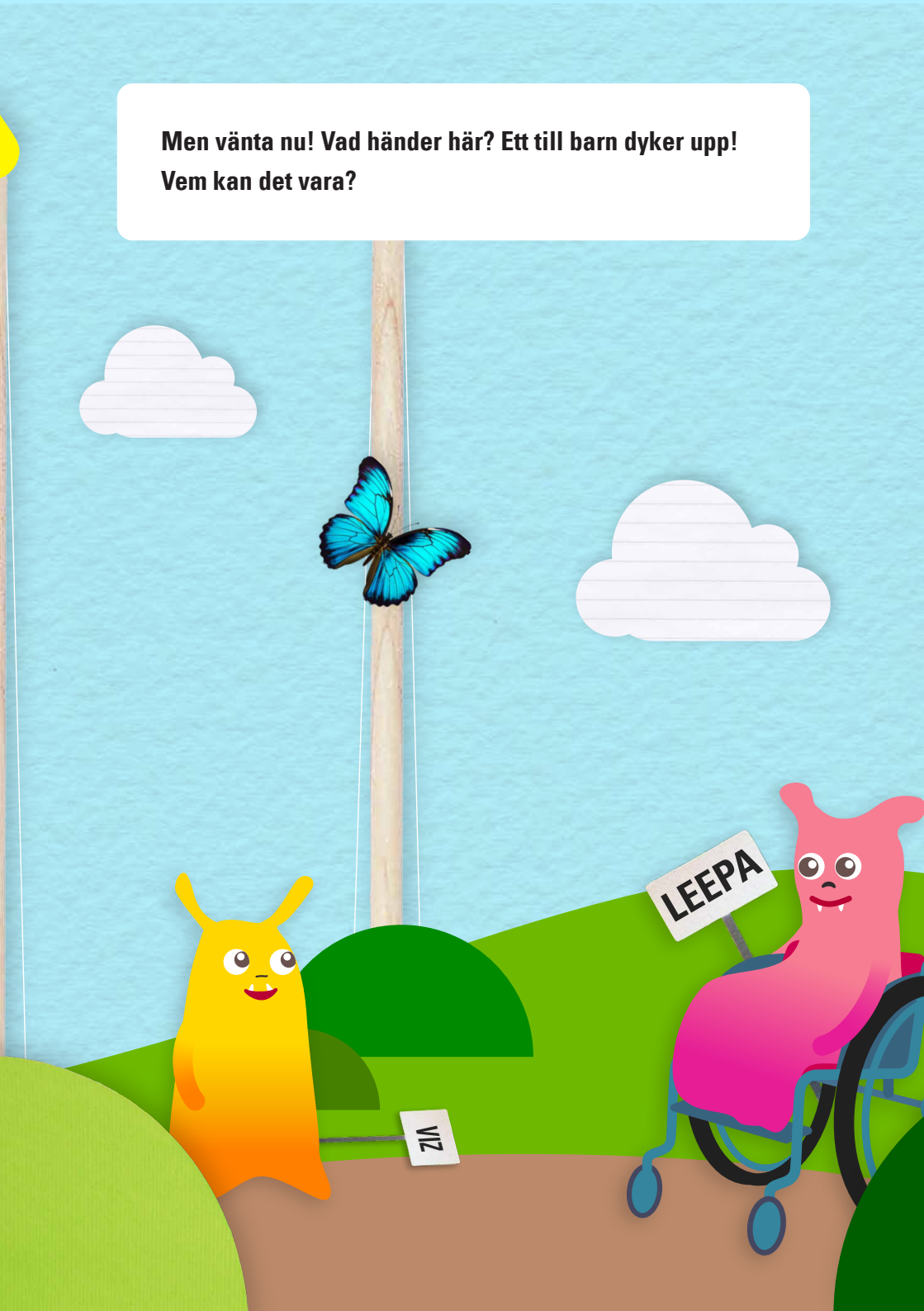

– Hallå! Det är jag som är Viz! säger hen glatt.
VIZ

-Vad heter du?

– Vad fint, alla här har ett namn! säger Leepa.

Leepa tar fram en bok, det står Barnkonventionen på den.

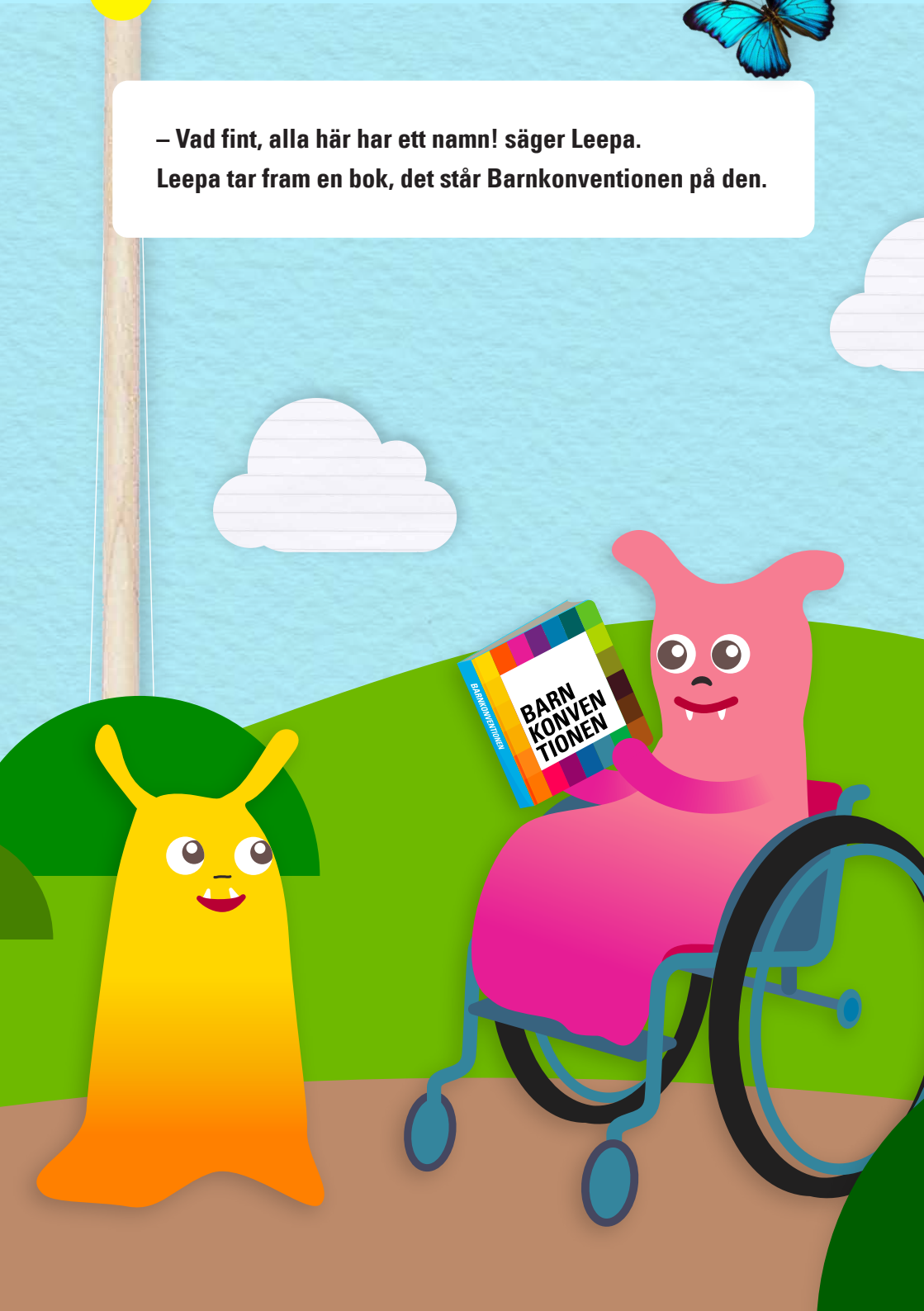

– Det är väldigt viktigt! säger Leepa.
– För alla barn har rätt till ett namn. Det står här i boken som heter Barnkonventionen. Här finns alla barns rättigheter!

– Rätten till ett namn finns i artikel 7, fortsätter Leepa.

– Vi är barn! Vi har rättigheter! ropar Viz med ett stort leende.

– Och titta, vi har också blivit gröna! Det är för att vi har den här rättigheten, alltså rätten till ett namn!

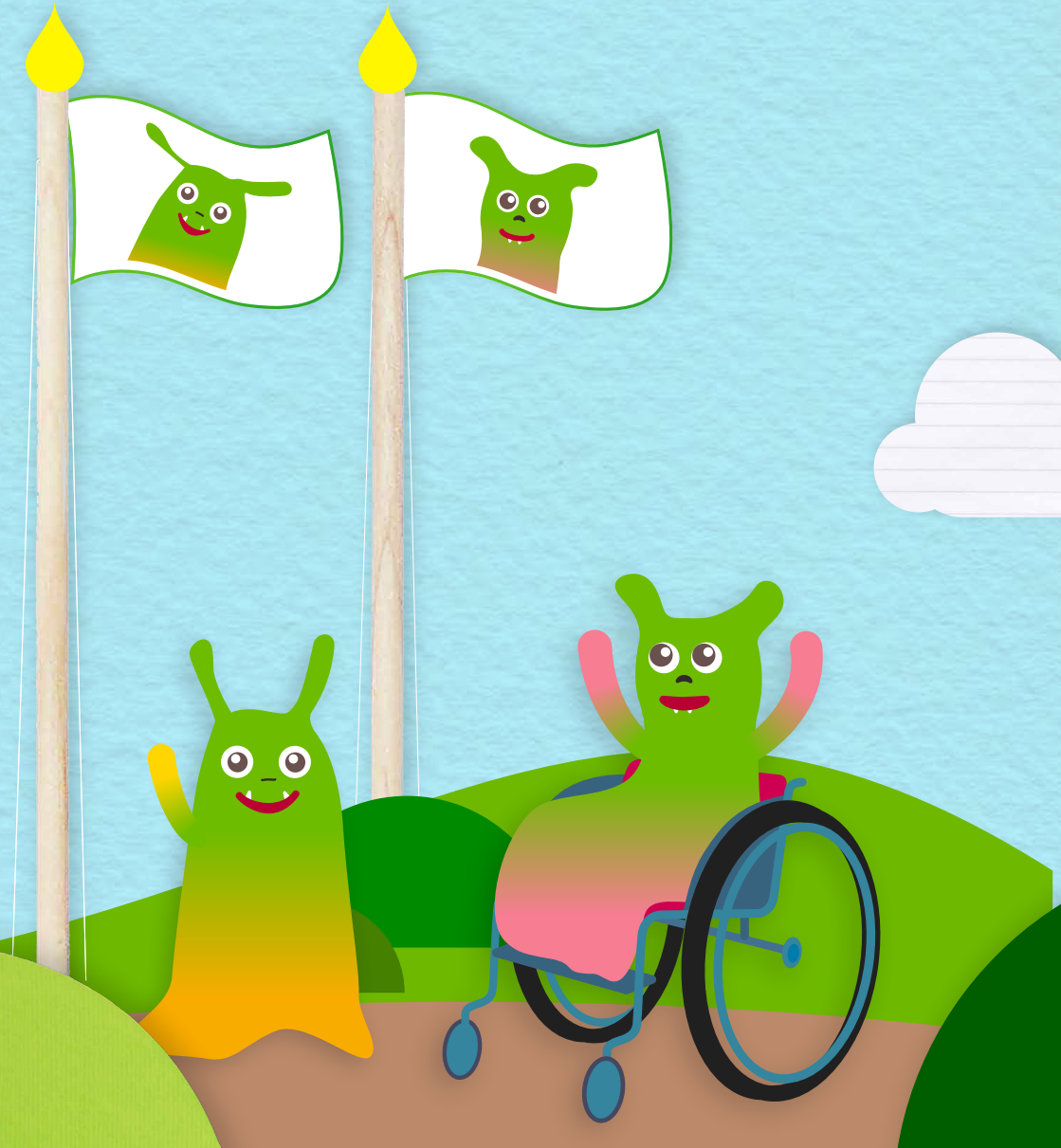

– Det här är mitt husdjur, Zooko. Zooko är jättesnäll. Och ganska busig!

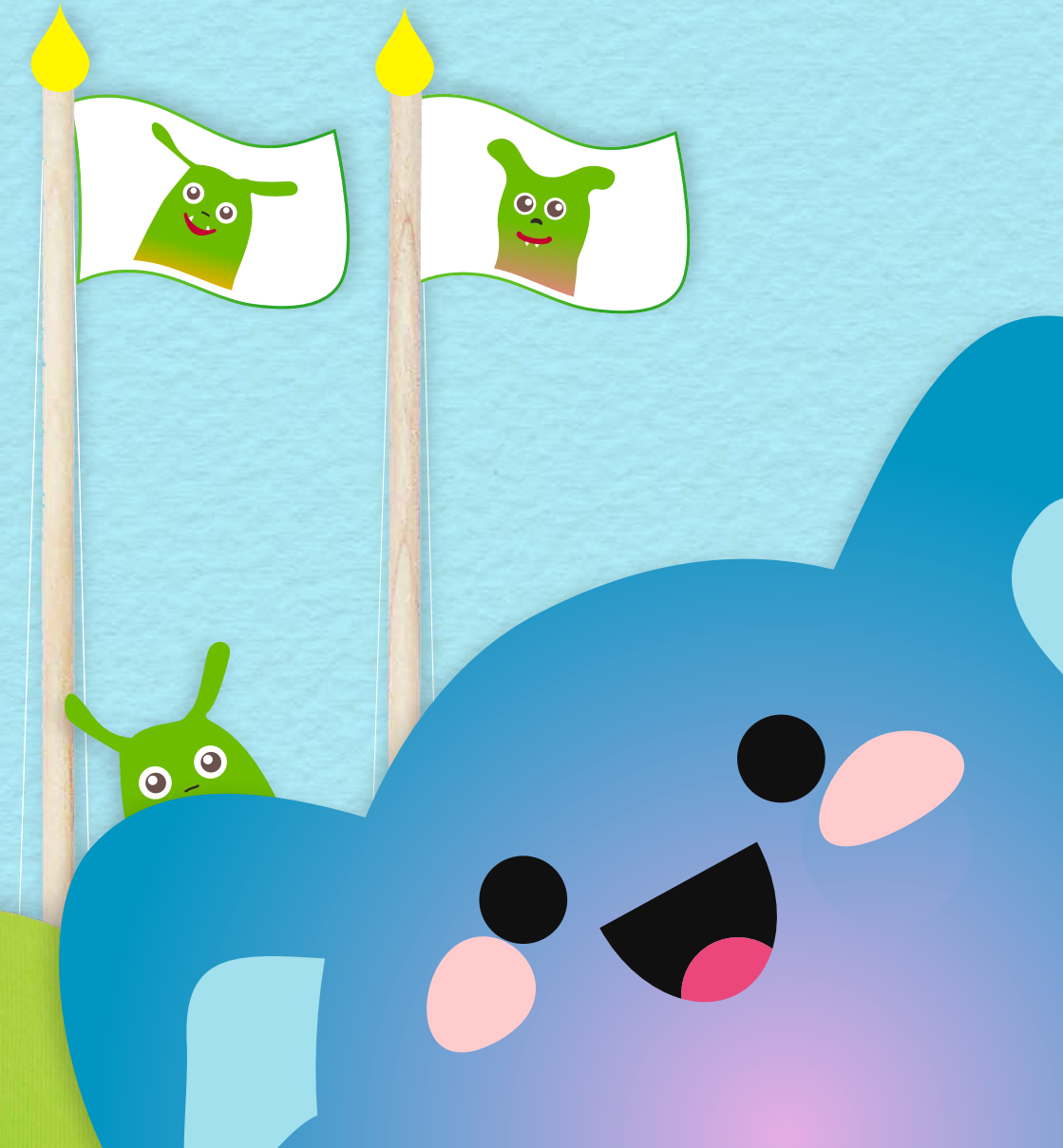

Kapitel 2

VAD ÄR EN RÄTTIGHET?

– Leepa, vad är en rättighet egentligen? Kan du förklara? frågar Viz.

– En rättighet är något som barn behöver för att må bra och som barn har rätt till. Alla barn har rättigheter!

– Och just nu behöver vi flyga drake för att må bra! säger Viz.

– Ja! Att leka är en rättighet!

- Tycker du om att leka?

Plötsligt hörs ett högt ljud. KNOOORRR!

– Vad var det där?! Det lät som... ett lejon! säger Viz.

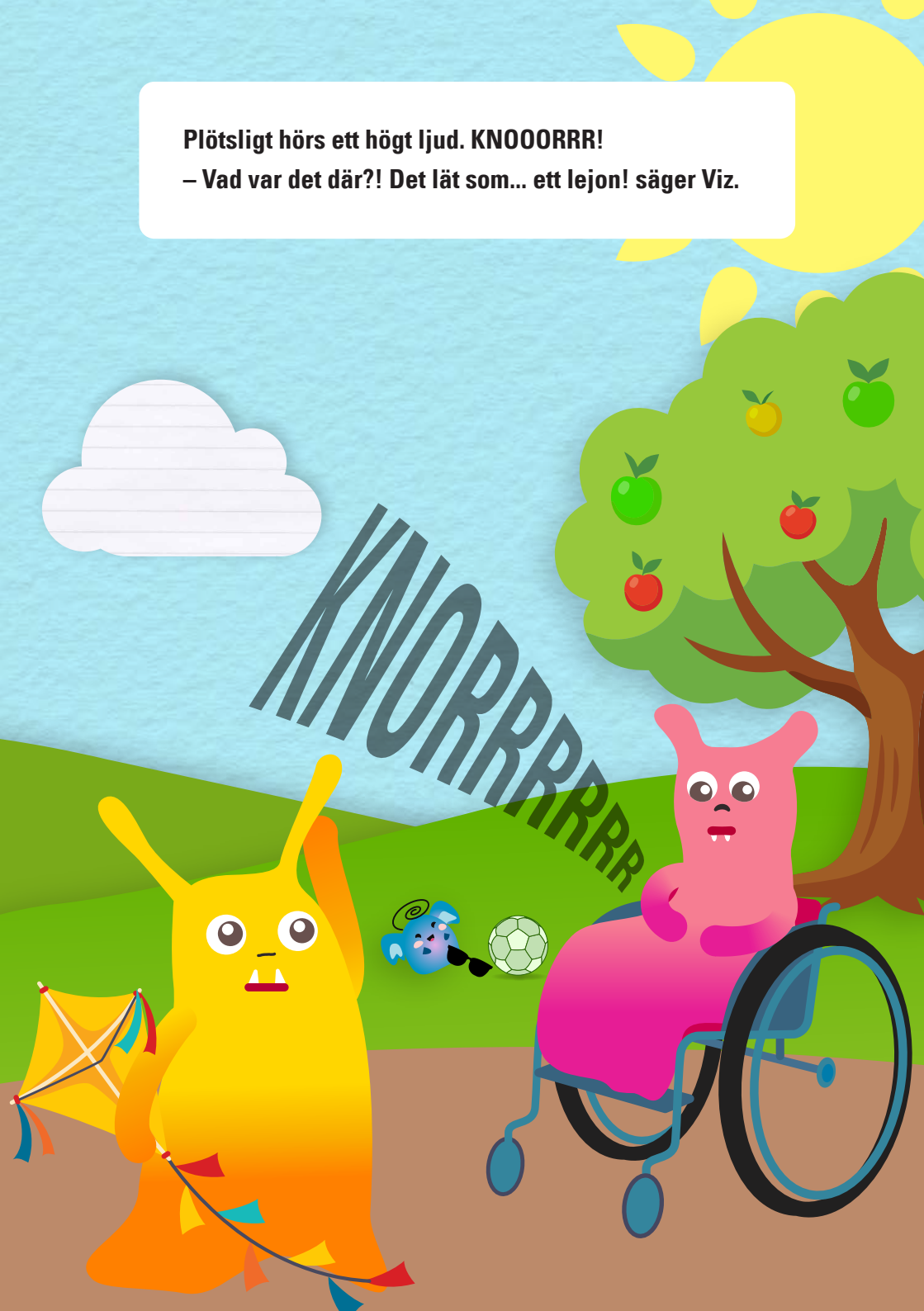

– Vänta lite… säger Viz. Jag ska ta reda på det här!

– Det är bara min mage! Jag är hungrig! skrattar Leepa.

– Vad tror ni att Leepa behöver nu?

– Vi behöver äta för att må bra, säger Viz med munnen full av äpple.

– Precis! Att äta är också en rättighet! svarar Leepa.

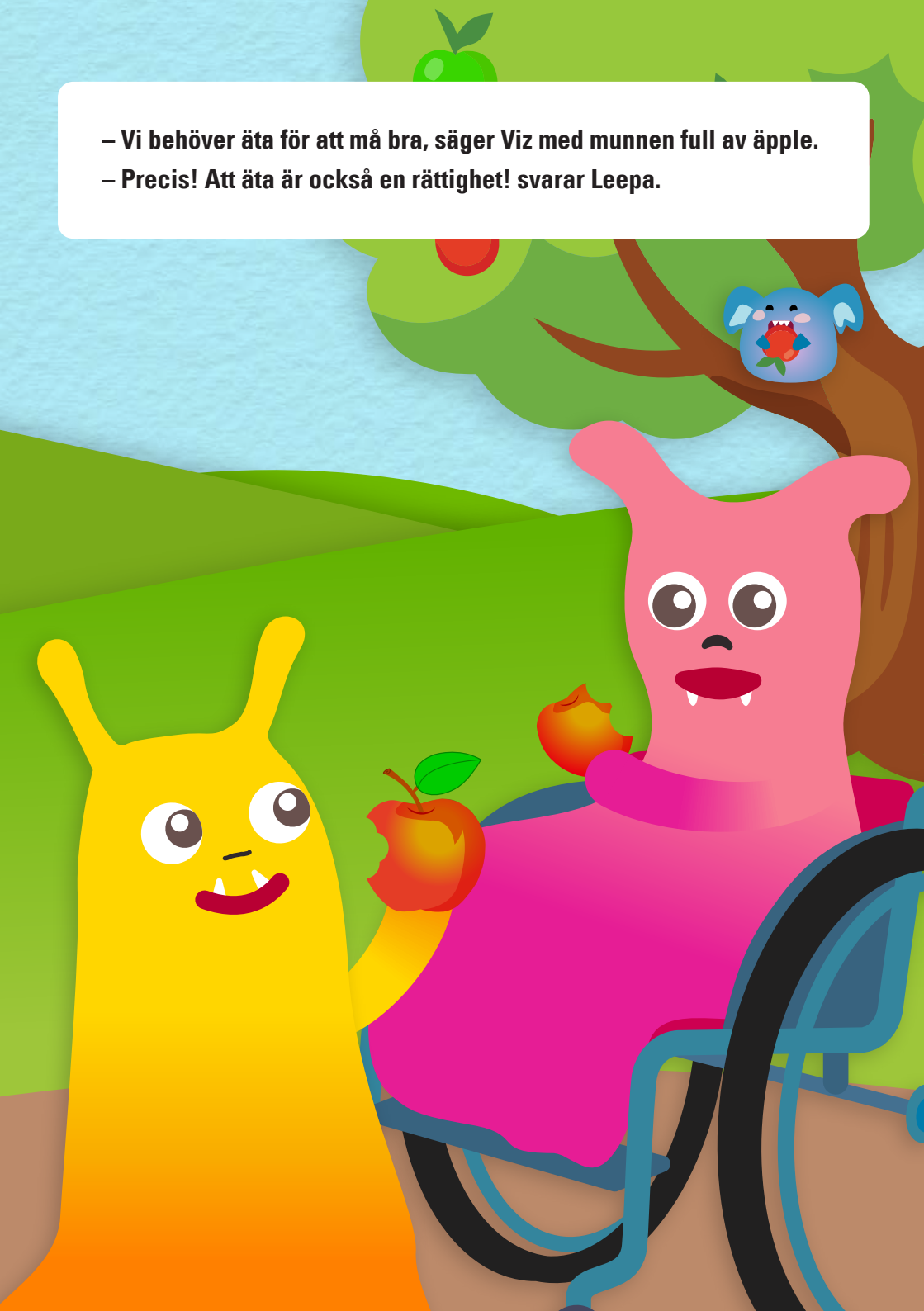

Viz gäspar.

– Vad är det, Viz? Är du trött? frågar Leepa.

– Ja... kanske lite, svarar Viz.

– Vad tror ni att Viz behöver nu?

– Vi behöver vila för att må bra, säger Leepa.

– Att vila är också en rättighet.

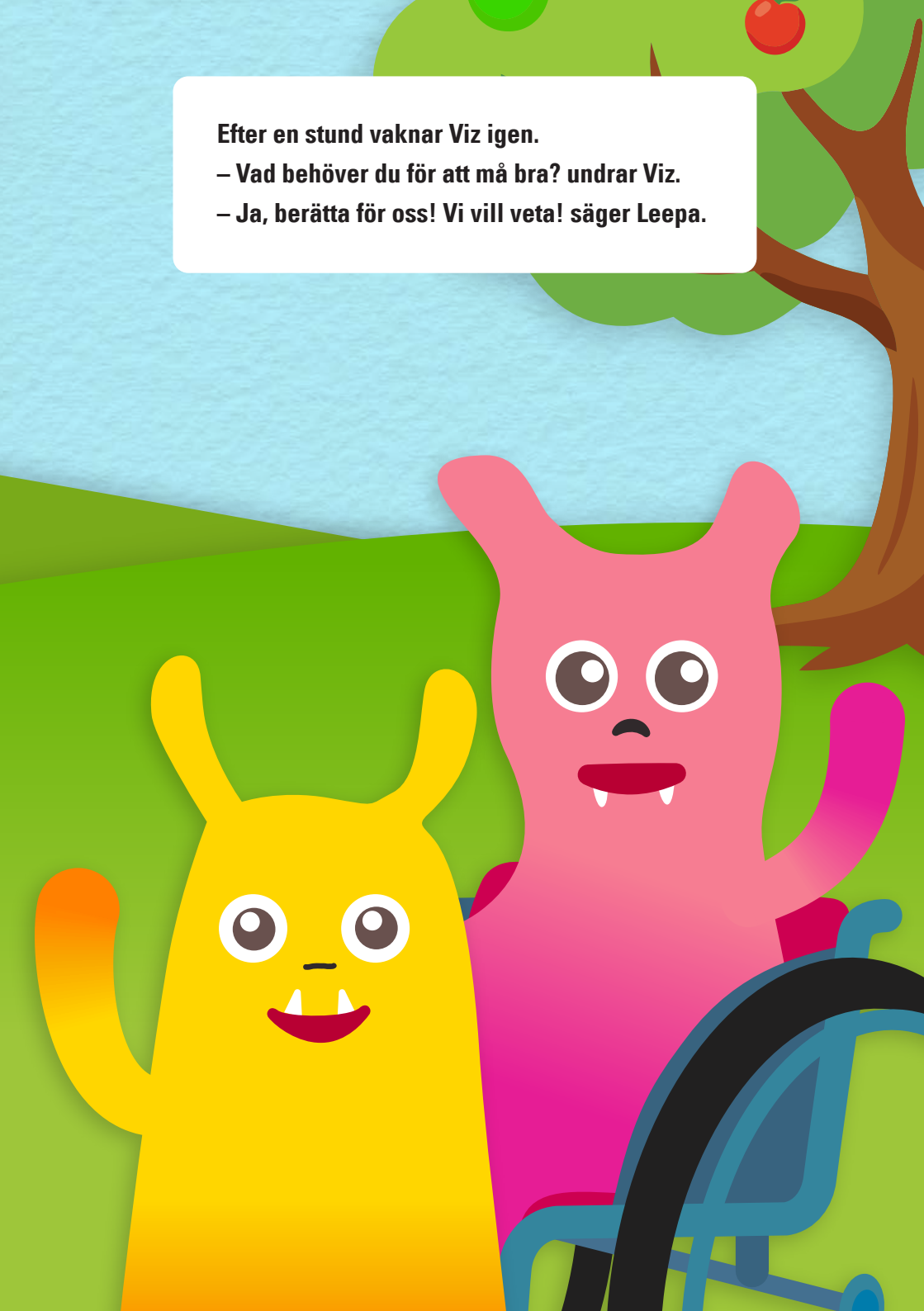
Efter en stund vaknar Viz igen.
– Vad behöver du för att må bra? undrar Viz.
– Ja, berätta för oss! Vi vill veta! säger Leepa.

Kapitel 3

RÄTT ATT LEVA OCH UTVECKLAS

– Vi barn behöver ju en massa saker för att må bra, säger Viz fundersamt. Eller hur?

– Ja, vi behöver dem för att leva, växa och utvecklas! säger Leepa.

– Kommer ni ihåg boken som heter Barnkonventionen?

– Rätten att leva och utvecklas finns i artikel 6! säger Leepa.

– Men den där boken… hur många artiklar finns det där egentligen? undrar Viz.

– Det finns 54 artiklar! svarar Leepa.

– Femtio-VA?! utropar Viz förvånat.

– Jupp, 54 stycken! Och de gäller för alla barn, säger Leepa.
Alla barn är lika mycket värda och har samma rättigheter!
Vi är barn tills vi fyller 18 år.
– Hur många år är du? frågar Viz.

Kapitel 4

ALLA BARN HAR SAMMA RÄTTIGHETER

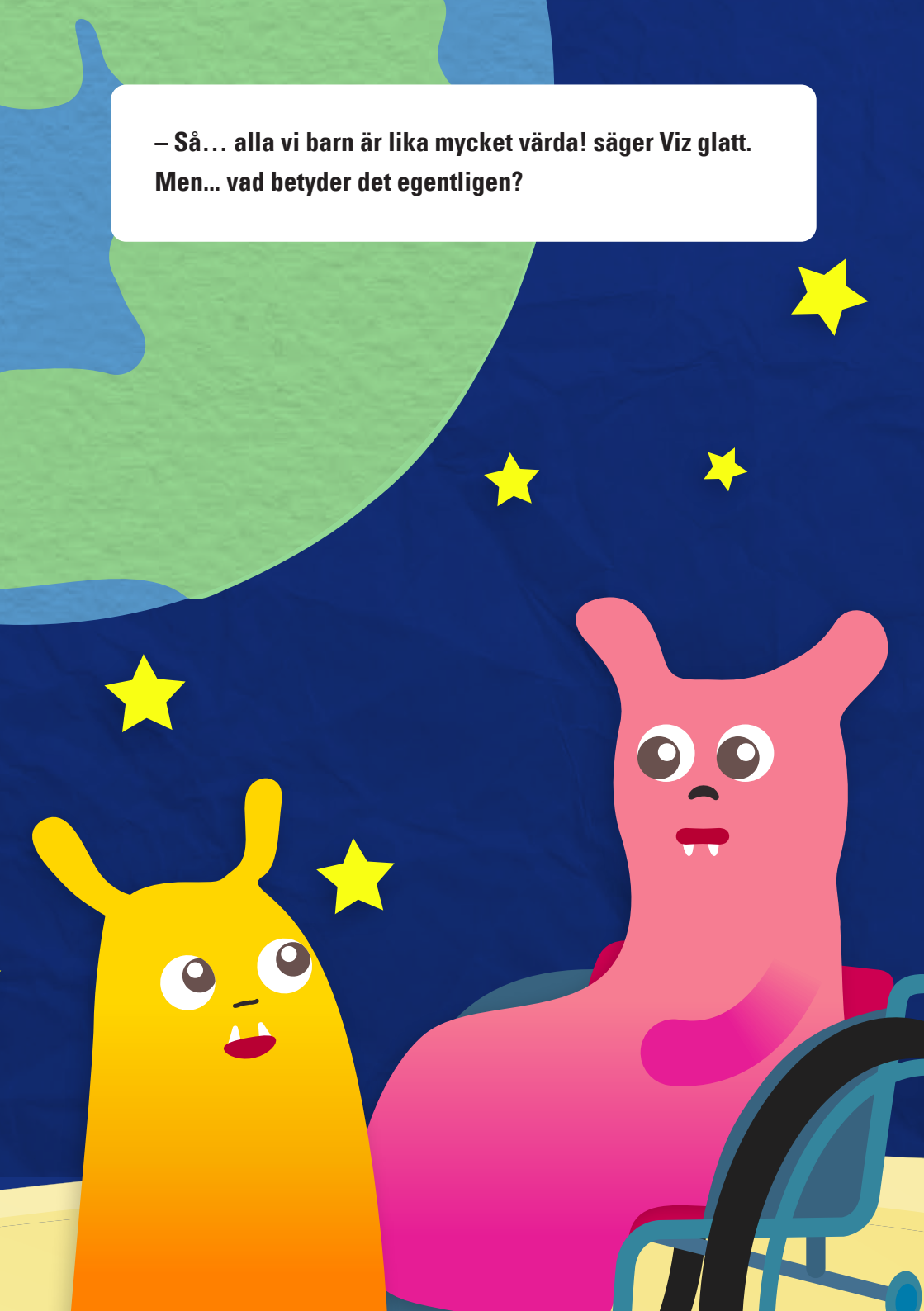
– Så… alla vi barn är lika mycket värda! säger Viz glatt.
Men... vad betyder det egentligen?

- Vad tror ni?

– Det betyder att det inte spelar någon roll hur vi ser ut, vilka språk vi pratar eller var vi bor, säger Leepa.

– Vi kanske rör oss med hjul eller med fötter. Vi kanske pratar med händerna eller med munnen.

– Det spelar ingen roll vilka personer vi är, fortsätter Leepa. Vi är alla precis lika mycket värda och har samma rättigheter! Ingen får behandlas sämre än någon annan.

– Titta, jag hittade det i barnkonventionen! Artikel 2 handlar om allas lika värde! utropar Viz.
2

– Vi har rättigheter! Alla barn i hela världen har rättigheter! säger Viz och Leepa.

– Ni också! säger Leepa. För ni är väl också barn?

Kapitel 5

BARNETS BÄSTA OCH VUXNAS ANSVAR

– Vi barn har ju jättemånga rättigheter! Men vem är det som ska göra så att vi barn får våra rättigheter? frågar Viz och tittar på Leepa.
– Det är de vuxna som har ansvar för barns rättigheter! Det står i barnkonventionen, svarar Leepa.

En vuxen person har kommit fram till Leepa och Viz.
– Ja precis, säger den vuxna till oss. Jag är Somni, Viz och Leepas pedagog!

– Vem är din pedagog? frågar Viz.

– Det är vi vuxna som har ansvar för att ni barn får mat, att ni får leka och att ni får vila. Vi vuxna ska lyssna på er. Vi ska se till att ni får hjälp om ni är ledsna eller sjuka. Era vuxna hemma ska också göra det, säger Somni.

Viz tänker på morfar. Leepa tänker på mamma.

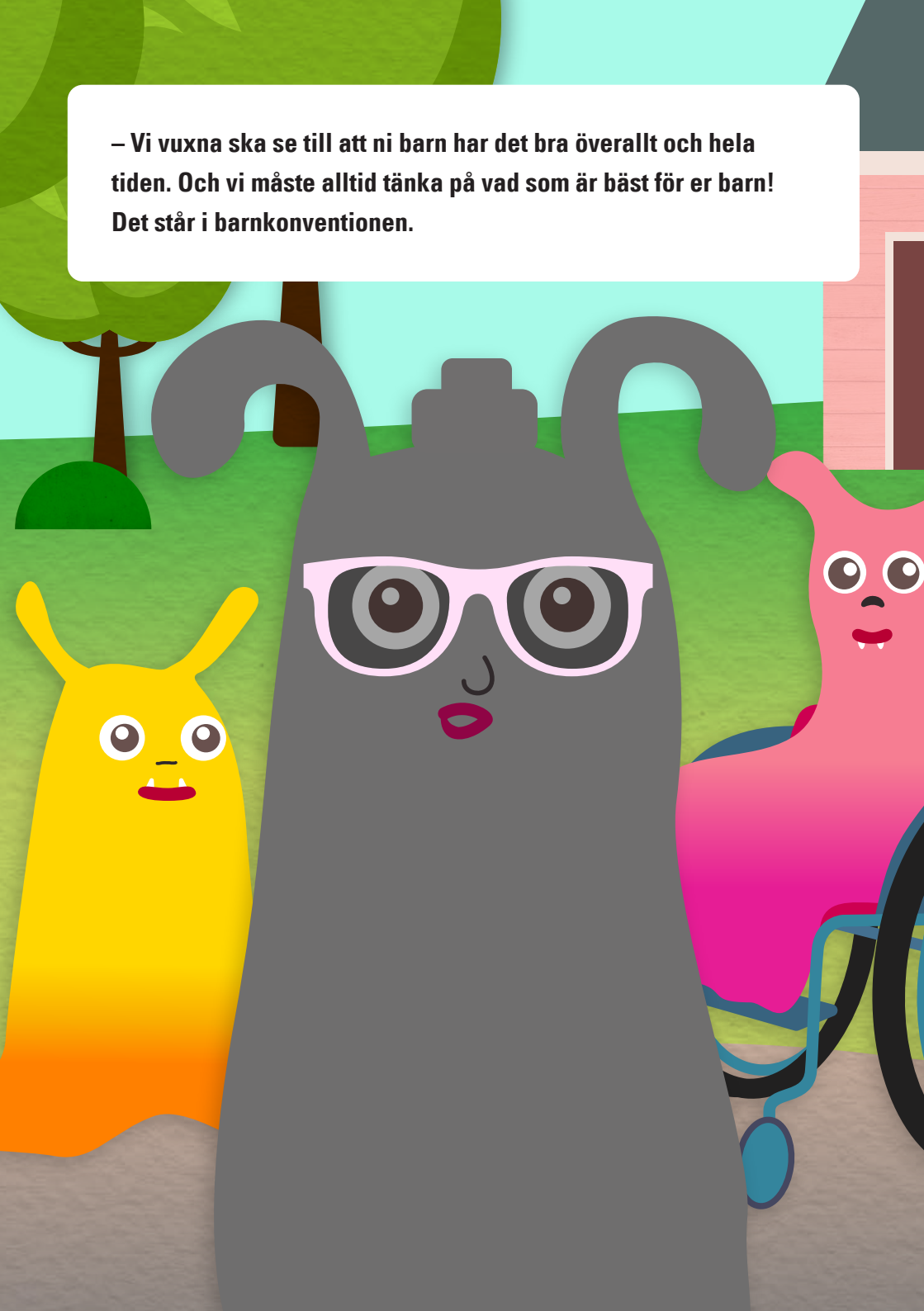
– Vi vuxna ska se till att ni barn har det bra överallt och hela tiden. Och vi måste alltid tänka på vad som är bäst för er barn! Det står i barnkonventionen.

Leepa har tagit fram barnkonventionsboken igen.
– Ja! Det står i artikel 3, säger Leepa.
3

Kapitel 6

RÄTT TILL SKYDD OCH RÄTT TILL PRIVATLIV

Viz och Leepa leker. Plötsligt kommer en stor boll susande genom luften.
– Hjälp! ropar Viz och duckar.

Snabbt som blixten dyker Somni upp med en sköld och skyddar Viz och Leepa.
– Puh, tack! säger Viz. Men vad var det där för något?

– Det här är en viktig rättighet, säger Somni. Det är rätten till skydd!
– Oj! utbrister Viz. Finns den också i barnkonventionen?
BARN KONVEN TIONEN

– Ja, i artikel 19! säger Leepa. Alla barn har rätt att vara trygga. Ingen får göra oss illa.

– Men vad händer om någon ändå gör oss illa? frågar Viz.
– Då ska ni berätta för en vuxen ni känner er trygga med, svarar Somni.

– Jag skulle berätta för min morfar eller dig, säger Viz till Somni.
– Bra, säger Somni.

– Vi har rätt till ett privatliv också, det står i artikel 16, fortsätter Leepa. Och vi får ha hemligheter. Men hemligheter som inte känns bra ska vi berätta om för någon vi känner oss trygga med.

– Jag är jättekissnödig! ropar Viz och skyndar sig in för att gå på toaletten.

– Och jag vill vara ifred när jag är på toaletten! säger Viz innan dörren stängs.

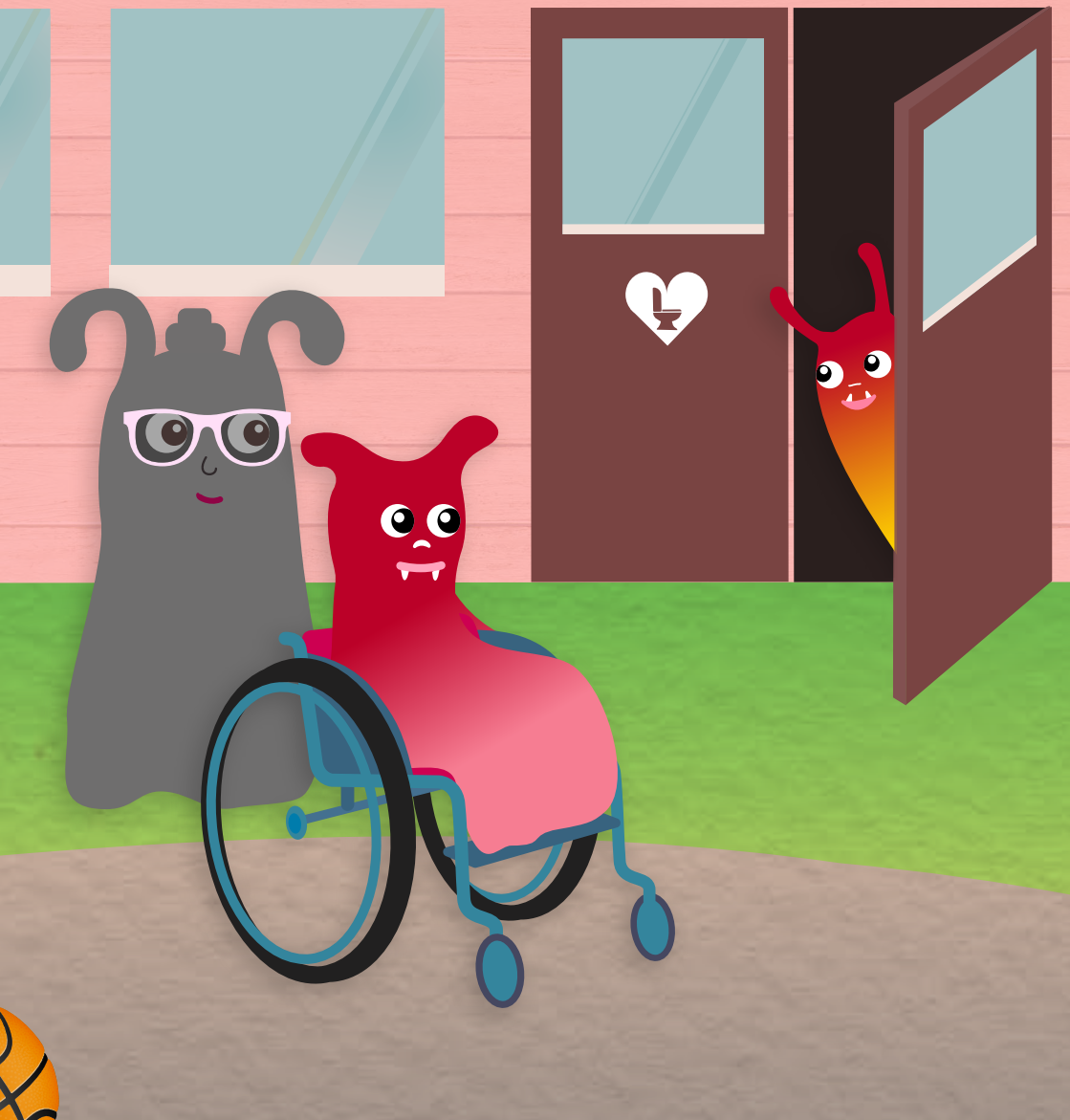

Kapitel 7

RÄTT TILL HÄLSA

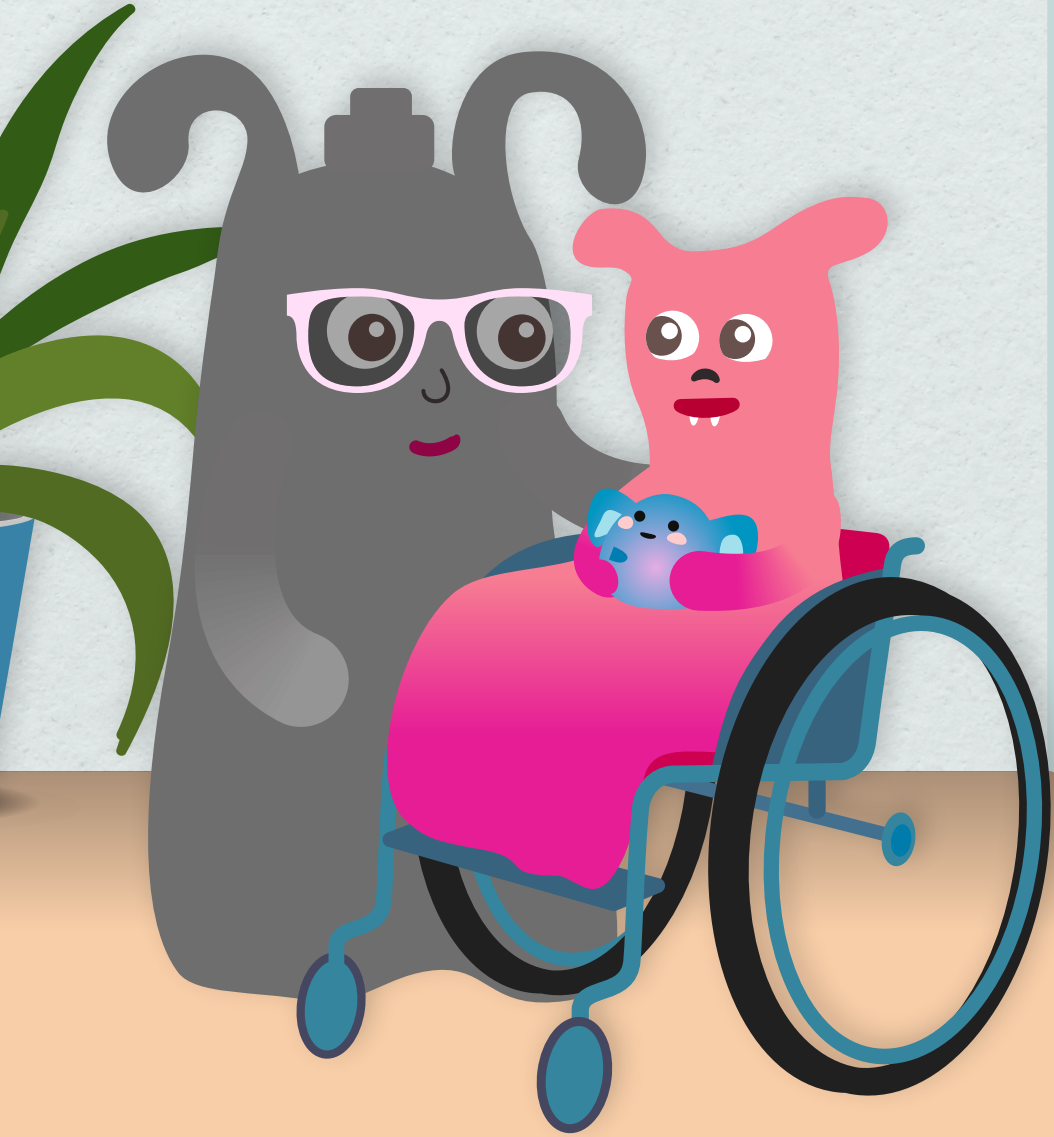

– Jag har ont i magen, säger Leepa tyst.
Zooko tittar oroligt på Leepa.

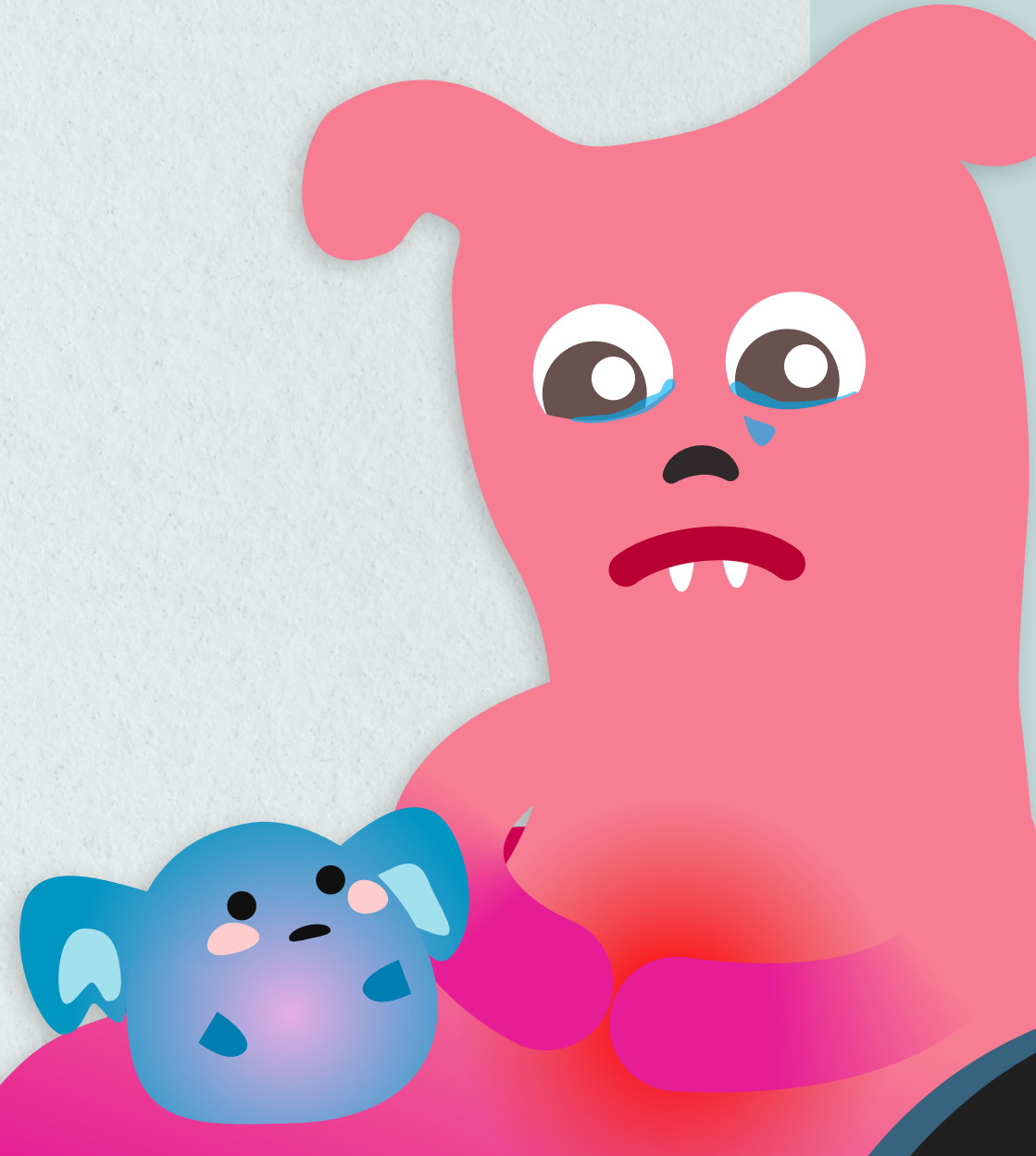

– Hur mår du, Leepa? frågar Somni.

Leepa berättar medan Somni lyssnar noga.

– Nu känns det bättre, säger Leepa.

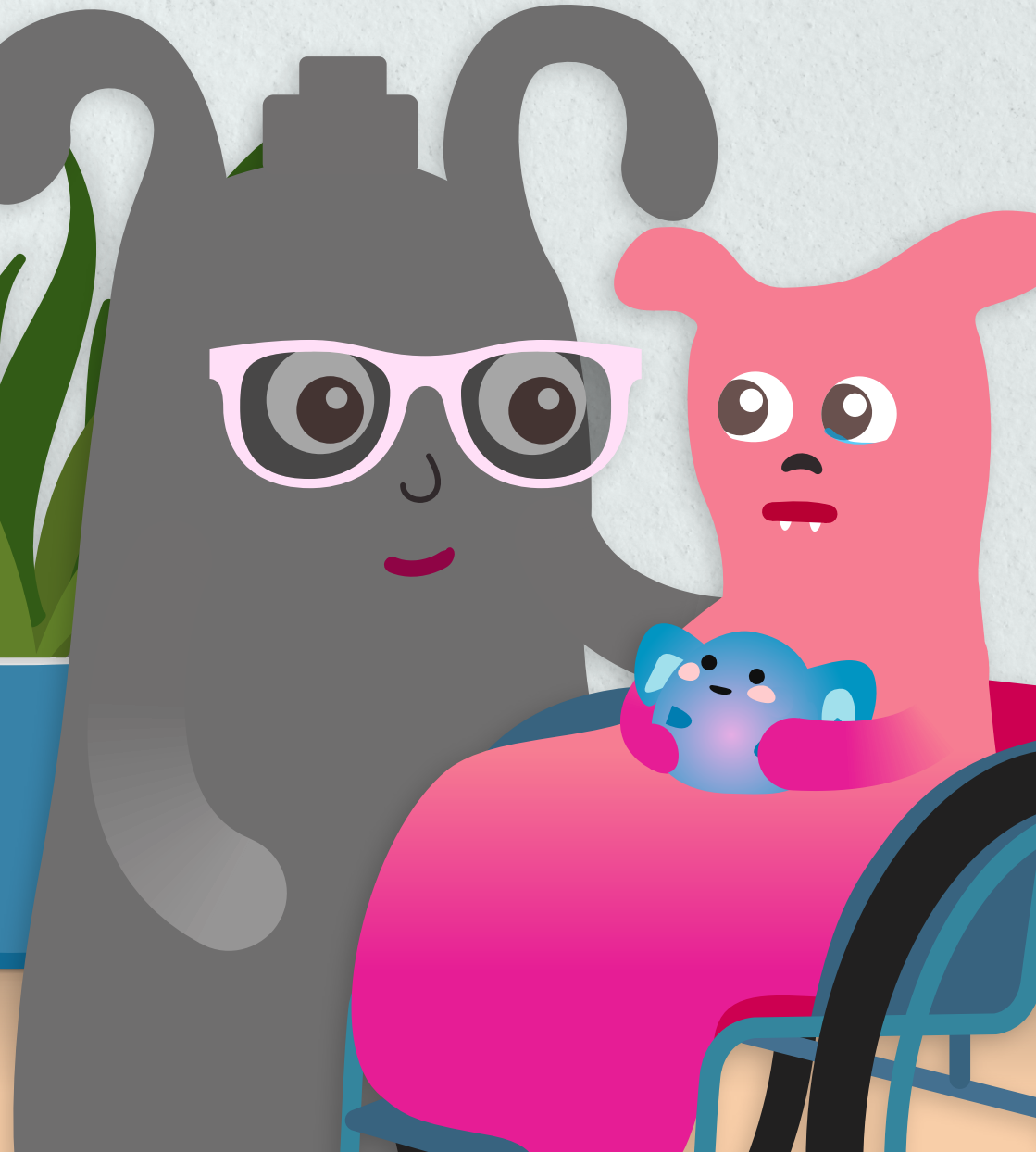

Viz kommer ut från toaletten men snubblar och ramlar omkull.
Zooko flyger upp från Leepas knä.

– Aj! Det gör ont! säger Viz.

– Jag ska hjälpa dig, säger Somni och sätter ett plåster på Viz.

– Vi har rätt att få hjälp när vi är ledsna, sjuka eller skadar oss, säger Leepa.

– Det står i artikel 24 i barnkonventionen!

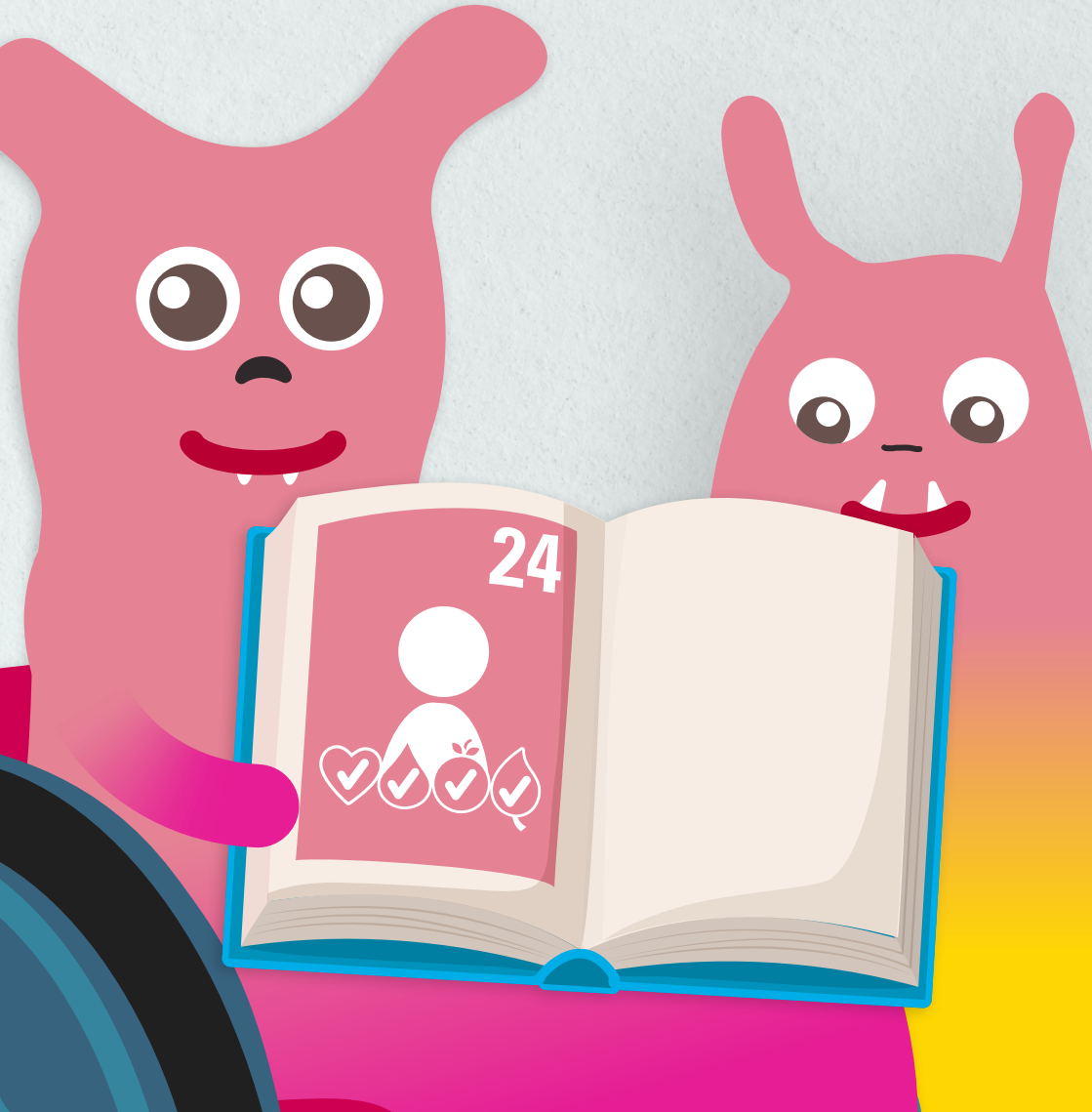

Kapitel 8

RÄTT TILL DELAKTIGHET OCH INFLYTANDE

Viz och Leepa leker med en boll på gården när Viz morfar och Leepas mamma kommer emot dem.

– Kom Leepa, vi ska hem och äta, säger mamma.

– Mamma, Viz och jag vill fortsätta leka. Vi kom på att jag kan äta hos dem istället.

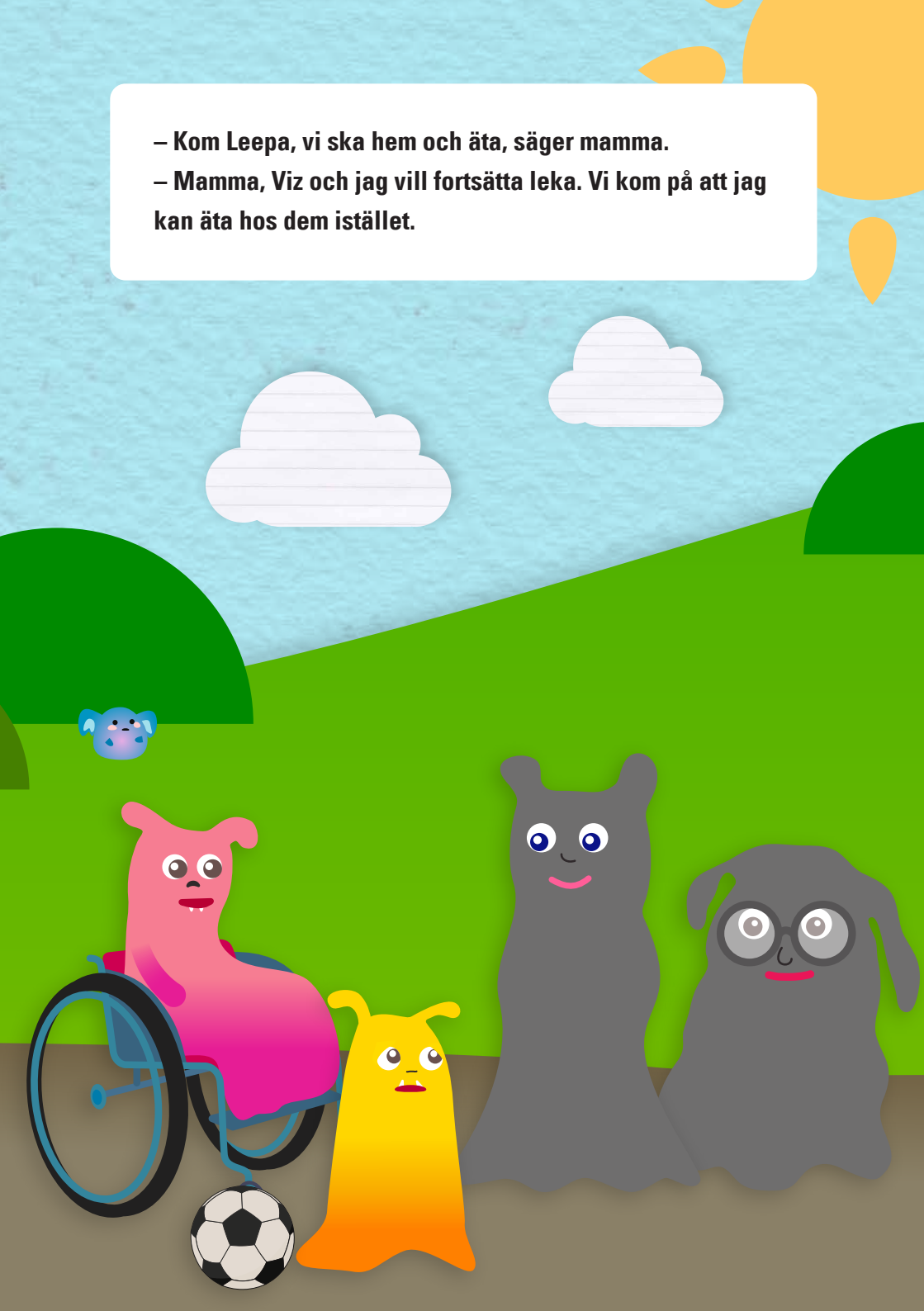

– Jaaa… Jag vet inte… säger mamma och sneglar på morfar.
– Inga problem för oss, säger morfar.
– Okej, då hämtar jag dig ikväll! säger mamma.

– Vad bra det är när vuxna lyssnar på oss barn!
säger Leepa till Viz.

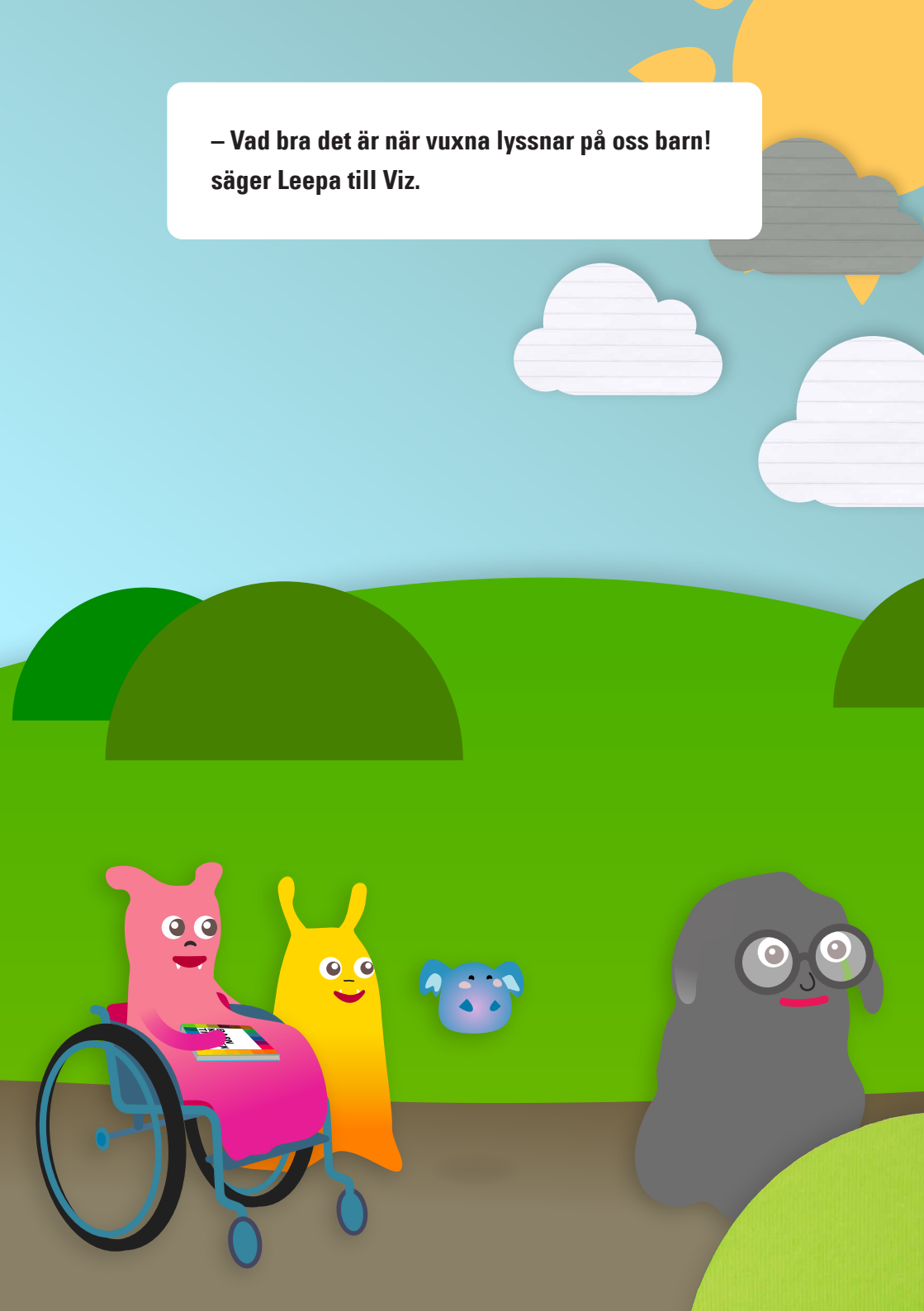

– Ja! Och vi har rätt att bli lyssnade på, det står i artikel 12 i barnkonventionen! svarar Viz.

- Tycker du att vuxna är bra på att lyssna på barn?

Kapitel 9

RÄTT TILL BOSTAD, KLÄDER OCH MAT

– Åh nej, nu börjar det regna! säger Leepa.

– Zooko älskar regnet! säger Viz. Men jag vill nog att vi skyndar oss hem nu.

– Det låter bra, säger morfar och ger Viz och Leepa varsin regnkappa.

– Jag går direkt och lagar mat, säger morfar och försvinner mot köket.

– Mmm, varmt! Och gott! säger Leepa.

– Och mysigt! säger Viz och tittar ut på regnet.

– Alla barn har rätt till ett tryggt hem, bra mat och kläder som passar i alla väder, säger morfar. Titta i barnkonventionen så får ni se!

– Ja, här! Det står i artikel 27 i barnkonventionen, säger Viz.

– Och vet ni? Våra rättigheter gäller precis överallt! säger Leepa. Bra va?

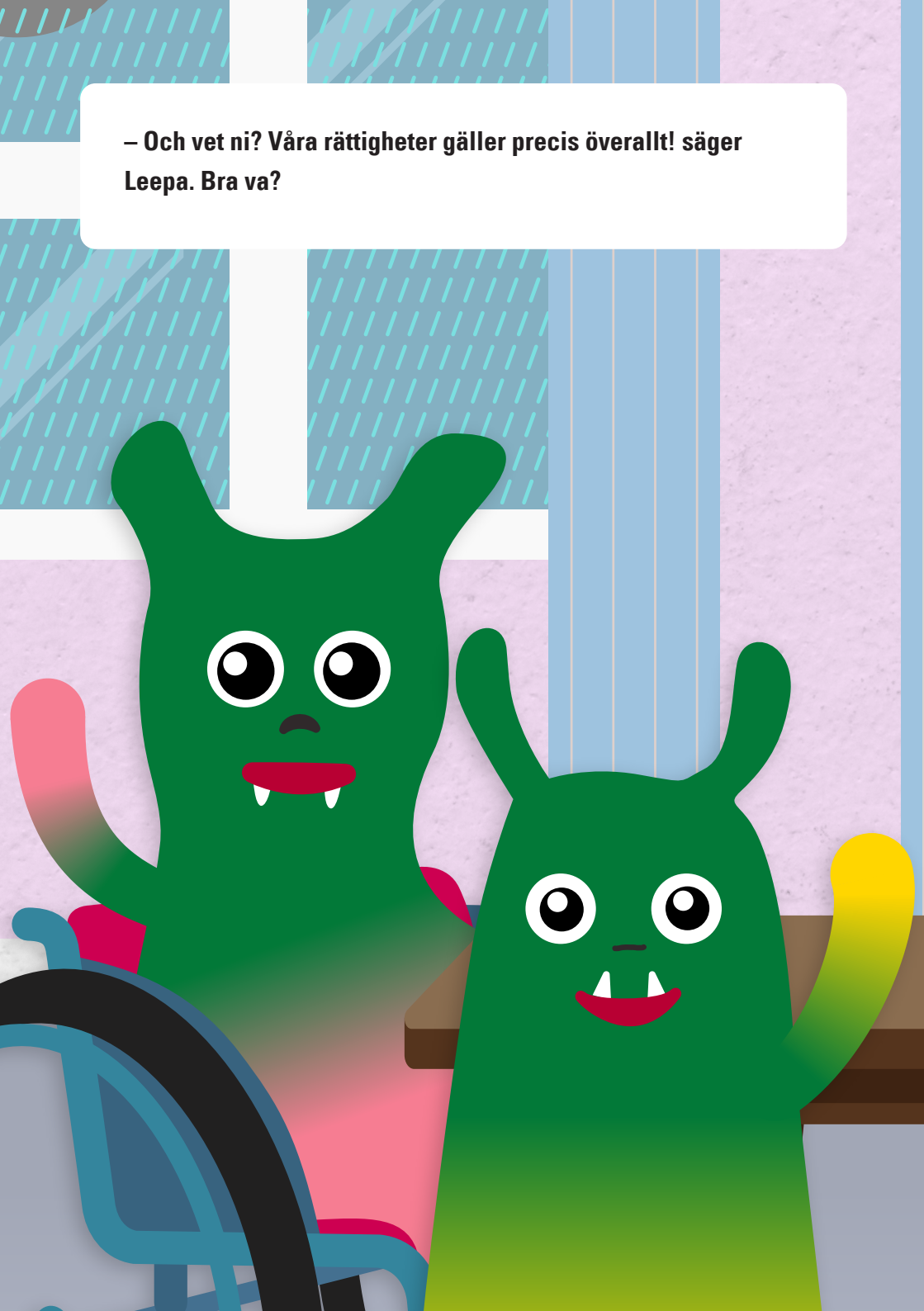

Kapitel 10

RÄTT TILL LEK, VILA OCH FRITID

– Du vet hur vi pratade om att leka? säger Leepa.

– Det är på riktigt en rättighet!

Leepa och Viz börjar nynna på rättighetssången.

– Den här rättigheten finns i artikel 31 i barnkonventionen. Där står det att vi har rätt till vila, fritid och kultur också. Kultur kan vara att måla och sjunga som vi gör nu!

– Ni verkar ha så roligt, säger morfar och ler.

– Jaaa! ropar Viz och Leepa samtidigt.

Det knackar på dörren.

Det är Leepas mamma. Hon ser glad ut. Zooko hoppar upp i Leepas knä för att ge en hej då-kram.

– Är du redo att gå hem, Leepa? Det är snart läggdags.

– Hej då Leepa, säger Viz.

– Hej då! Vi ses imorgon!

Nu är det läggdags för Viz också.

Morfar viskar:

– Sov gott nu, Viz.

Viz ler sömnigt:

– Vila är en rättighet… Alla barn har rättigheter…

Zzzzzzz….

VI HAR ALLA RÄTTIGHETER

Text och illustration:
CHARLOTTE RODENSTEDT

unicef | för alla barn

MED STÖD FRÅN ALLMÄNNA ARVSFONDEN